

Viestintävinkkejä Lapsiystävällinen kunta -työhön

Päivitetty 21.3.2023

Sisällysluettelo

1. Käytännön vinkkejä Lapsiystävällinen kunta -viestintään.....	2
1.1. Viestintäsuunnitelman laatiminen	2
1.2. Median hyödyntäminen	6
1.2.1. Esimerkkejä mallissa mukana olevien kuntien mediatyöstä.....	6
1.3. Julkinen verkkosivu Lapsiystävällinen kunta -työlle	6
1.3.1. Esimerkki: Nokian ja Liperin kuntien julkiset Lapsiystävällinen kunta -nettisivut.....	7
1.4. Logonkäyttöohjeet	7
1.5. Somevinkkejä	8
1.6. Viestintä lapsille ja nuorille	8
1.6.1. Mitkä ovat tavoitteenne viestinnässä lapsille ja nuorille?.....	9
1.6.2. Miten lapset ja nuoret tavoitetaan?.....	9
1.6.3. Miten lapset ja nuoret voisivat itse osallistua viestintään?.....	10
1.6.4. Esimerkkejä viestinnästä lapsille ja nuorille.....	10
1.7. Kuvia Lapsiystävällinen kunta -julkaisuihin	11
1.8. UNICEFin materiaaleja viestinnän tueksi	11
2. Vinkkejä Lapsiystävällinen kunta -työn eri työvaiheisiin.....	12
2.1. Työvaihe 1: Haku ja pääsy malliin	12
2.1.1. Mitä tässä työvaiheessa kannattaa viestiä?.....	12
2.1.2. Mitä Lapsiystävällinen kunta -työ tarkoittaa?.....	12
2.1.3. Mitä mukaanpääsy malliin tarkoittaa?.....	14
2.1.4. Mitä mukaanpääsy malliin EI tarkoita?.....	14
2.1.5. Miten Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyö etenee?.....	14
2.1.6. Esimerkkejä työvaiheen 1 viestinnästä.....	15

2.2. Työvaihe 2: Lapsen oikeuksiin tutustuminen	15
2.2.1. Mitä tässä työvaiheessa kannattaa viestiä?	15
2.2.3. Hyviä esimerkkejä työvaiheen 2. viestinnästä	15
2.3. Työvaihe 3: Nykytilan kartoitus	15
2.3.1. Mitä tässä työvaiheessa kannattaa viestiä?	15
2.3.2. Esimerkkejä työvaiheen 3 viestinnästä	16
2.4. Työvaihe 4: Toimintasuunnitelma	16
2.4.1. Mitä tässä työvaiheessa kannattaa viestiä?	16
2.4.2. Lapsiystävällinen kunta -logon käyttäminen	17
2.4.3. Esimerkkejä työvaiheen 4 viestinnästä	17
2.5. Työvaihe 5: Seuranta, arviointi ja tunnustus	18
2.5.1. Tunnustuksen viestintä	18
2.5.2. Tunnustuksen saaneen kunnan logo	19
2.5.3. Entä jos kunta ei saa tunnustusta?	19
2.5.4. Esimerkkejä työvaiheen 5 viestinnästä	19

1. Käytännön vinkkejä Lapsiystävällinen kunta -viestintään

1.1. Viestintäsuunnitelman laatiminen

Jotta Lapsiystävällinen kunta -työn viestintä olisi suunnitelmallista, kannattaa laatia vuosikohtainen tai koko Lapsiystävällinen kunta -prosessin eli mallin kaikki työvaiheet kattava viestintäsuunnitelma.

Viestintäsuunnitelman laatimisessa tärkeimmät roolit ovat yleensä Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorilla ja koordinaatioryhmän viestinnän edustajalla.

Viestintää kannattaa suunnitella eri kohderyhmien tarpeista ja kiinnostuksen kohteista lähtien. Kohderyhmiä ovat ainakin:

- kunnan viranhaltijat ja työntekijät eri toimialoilla
- kunnanvaltuutetut
- kunnan aikuiset asukkaat
- kunnan lapsiasukkaat
- media

Viestintäsuunnitelmaan voi listata esim:

- viestinnän lähtökohdat ja yleiset tavoitteet.
- miten Lapsiystävällinen kunta -viestintä linkittyy kunnan muihin viestintälinjauksiin
- viestinnän kohderyhmät sekä kohderyhmäkohtaiset tavoitteet ja kanavat
- pääviestit eli muutamia perusvirkkeitä, joita voi hyödyntää eri viesteissä
- viestinnän vastuuhenkilöt

Lapsiystävällinen kunta -viestinnän yleiset tavoitteet voivat liittyä esimerkiksi mallin tunnetuksi tekemiseen ja malliin liittyvän vuoropuhelun lisäämiseen kuntalaisten ja kunnan välillä. Myös kunnan potentiaaliset asukkaat voivat olla yksi viestinnän kohderyhmä. Lapsiystävällisyyden edistäminen on vetovoimatekijä, jota kunta voi hyödyntää myös asukasmarkkinoinnissaan.

Esimerkki muutamasta kohderyhmästä, kohderyhmäkohtaisista tavoitteista ja kanavista (ei kattava listaus)

Kohde-ryhmä	Lapset ja nuoret	Lapsiperheiden vanhemmat ja lasten huoltajat	Kunnan työntekijät ja viranhaltijat
Tavoite	<p>1. Lapset ja nuoret ovat tietoisia oikeuksistaan, ml. oikeudestaan vaikuttaa itseään koskeviin päätöksiin.</p> <p>2. Lapset ja nuoret ovat tietoisia Lapsiystävällinen kunta -työstä ja mahdollisuuksistaan vaikuttaa siihen.</p> <p>3. Lapset ja nuoret rohkaistuvat osallistumaan ja vaikuttamaan itseään koskeviin päätöksiin ja kunnan Lapsiystävällinen kunta -työhön.</p>	<p>1. Vanhemmat ja huoltajat ovat tietoisia, että kunta on mukana Lapsiystävällinen kunta -mallissa ja ymmärtävät, mistä mallissa on kyse.</p> <p>2. Vanhemmat ja huoltajat ymmärtävät, miten Lapsiystävällinen kunta -työ konkreettisesti edistää lasten hyvinvointia kunnassa.</p> <p>3. Vanhemmat ja huoltajat saavat itselleen luontevien viestintäkanavien kautta tilaisuuden ottaa kantaa malliin liittyviin asioihin ja innostuvat tekemään niin.</p>	<p>1. Työntekijät ja viranhaltijat tuntevat kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn.</p> <p>2. Työntekijät ja viranhaltijat ymmärtävät oman roolinsa mallin toteuttajina ja ovat innostuneita toteuttamaan sitä.</p>
Tärkeimmät kanavat	Päiväkoti, koulu, nuorisotalot, kunnan nuorisotyön Discord-kanava	Paikallismedia, koulujen ja päiväkotien vanhempainyhdistykset, kunnan Facebook ja Instagram	Sisäiset koulutukset ja tilaisuudet, kunnan Intranet, Facebook ja Instagram

Lapset ja nuoret ovat Lapsiystävällinen kunta -viestinnän tärkeä kohderyhmä, joka on syytä mainita viestintäsuunnitelmassa erikseen. [Katso lisää vinkkejä lapsille ja nuorille viestimiseen.](#)

Lisäksi kannattaa laatia **viestintäkello**, johon sijoitetaan ennalta tiedossa olevia viestinnän paikkoja, esim. nykytilan kartoituksen aloitus ja tulokset, toimintasuunnitelman valmistuminen ja Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen myöntäminen. Tutustu esimerkkiin viestintäkellosta seuraavalla sivulla. Huomioithan, että kyseessä on kuvitteellinen esimerkki kunnan Lapsiystävällinen kunta -prosessin etenemisestä ja siihen liittyvästä viestinnästä.

UNICEF tuottaa mallissa mukana oleville kunnille viestintämateriaalia Lapsen oikeuksien päivän (20.11.) viikon ja Priden (useimmissa kunnissa kesä-elokuussa) huomioimiseen. Myös nämä ajankohdat kannattaa lisätä viestintäkelloon.

Ilmainen verkossa toimiva viestintäkellosovellus on esim. [Clogga](#). Viestintäkellon voi laatia myös esim. Excelliin.

Lapsiystävällinen kunta -viestinnän vuosikello

VUOSI	TAMMI-MAALIS	HUHTI-KESÄ	HEINÄ-SYYS	LOKA-JOULU
1	<p>TAMMIKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Pääsimme mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin! Kerromme, mitä malliin pääsy tarkoittaa Kerromme mallin periaatteista <p>MAALISKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Kerromme, mitä lapsen oikeudet kunnassa tarkoittavat 	<p>HUHTIKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Kerromme nykytilan kartoituksen ja lasten kuulemisen käynnistymisestä Mahdollisten nykytilan kartoituksen kyselyjen mainostusta lapsille ja nuorille <p>KESÄKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> UNICEFin Kymppin todistus – viestintää todistuksen jakamisesta koululaisille Nykytilan kartoituksen tulokset kuntalaisille Viestintää lasten kuulemisen tuloksista lapsille ja nuorille 	<p>HEINÄKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> UNICEFin tuottamat Pride-materiaalit käyttöön 	<p>LOKAKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimintasuunnitelma valmis – muista viestiä myös lapsille! <p>MARRASKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsen oikeuksien viikko – UNICEFin tuottamat materiaalit käytössä
2	<p>TAMMIKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiystävällinen kunta -työmme tavoitteiden esittely Näin työ etenee tänä vuonna 	<p>HUHTIKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiystävällinen kunta -työmme toimenpiteiden esittelyä <p>KESÄKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> UNICEFin Kymppin todistus – viestintää todistuksen jakamisesta koululaisille 	<p>HEINÄKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> UNICEFin kunnille tuottamien Pride-viestien jakaminen 	<p>LOKAKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiystävällinen kunta -työmme toimenpiteiden esittelyä <p>MARRASKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsen oikeuksien viikko – UNICEFin tuottamat materiaalit käytössä
3	<p>TAMMIKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Näin työ etenee tänä vuonna <p>HELMIKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Muistutus työn tavoitteista kunnassamme Toimenpiteiden esittelyä 	<p>KESÄKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Saimme UNICEFiltä Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen! Kerromme mitä saimme aikaan ja missä on vielä tekemistä Näin työmme jatkuu 	<p>HEINÄKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> UNICEFin kunnille tuottamien Pride-viestien jakaminen 	<p>LOKAKUU</p> <ul style="list-style-type: none"> Kerromme uuden toimintasuunnitelman laatimisesta Lapsen oikeuksien viikko

1.2. Median hyödyntäminen

Paikallis- ja alueellinen media on usein kuntalaisille ja muille sidosryhmille tärkein tietolähde kunnan asioiden seuraamiseen. Paikallismedia on myös vahva mielipidevaikuttaja omalla paikkakunnallaan. Kannattaa muistaa Ylen alueelliset toimitukset. Ne ovat olleet innokkaita tekemään juttuja Lapsiystävällinen kunta -työstä.

Median kontaktoinnin voi aloittaa heti, kun kunta on hyväksytty malliin mukaan. Malliin mukaan pääsyn lisäksi uutisarvoisia asioita ovat esimerkiksi nykytilan kartoituksen ja lasten kuulemisen aloittaminen, nykytilan kartoituksen ja lasten kuulemisen tulokset, toimintasuunnitelman valmistuminen, käytännön esimerkit Lapsiystävällinen kunta -työn toimenpiteistä ja Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen saaminen.

Tiedotteesi saattaa päätyä mediaan, jopa Ylen uutiseksi, lähes sellaisenaan. Tiedote tai vaikka sähköposti onkin hyvä tapa varmistaa, että perusasiat tulevat ilmaistuksi oikein median jutussa. Kannattaa siis panostaa tiedotteeseen.

1.2.1. ESIMERKKEJÄ MALLISSA MUKANA OLEVIEN KUNTIEN MEDIATYÖSTÄ

Alueellinen Ylen toimitus kirjoitti [jutun Janakkalan nykytilan kartoitukseen liittyvistä kyselyistä](#).

Juttu sai alkunsa Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorin lähettämästä mediatiedotteesta. Juttu kirjoitettiin Ylellä täysin lehdistötiedotteen mukaan. Sama tiedote poiki jutut myös Hämeen Sanomiin ja Janakkalan Sanomiin.

Yle on tehnyt vastaavia juttuja myös mm. [Sotkamosta](#) ja [Joensuusta](#).

1.3. Julkinen verkkosivu Lapsiystävällinen kunta -työlle

Lapsiystävällinen kunta -työlle kannattaa luoda kunnan verkkosivuille oma julkinen, päivittyvä nettisivu, jotta olennaisin tieto on koottu yhteen paikkaan ja kuntalaisilla on mahdollisuus tutustua työhön. Nettisivulla kannattaa kertoa, mitä Lapsiystävällinen kunta -työ on, miten työ mallin mukaan etenee ja missä vaiheessa kunnan työ on. Sivulla kannattaa julkistaa tärkeimmät työhön liittyvät dokumentit.

Nettisivun tulisi sisältää ainakin:

- lapsiystävällinen kunta -koordinaattorin yhteystiedot sekä tieto koordinaatioryhmän puheenjohtajasta ja jäsenistä
- lyhyt kuvaus mallista ja siitä, missä vaiheessa työtä kunta on
- ajantasainen Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma, sitten kun se on valmistunut

- Suomen UNICEFin arviointi Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen myöntämisperusteista ja tunnustuksen kriteerien täyttymisestä sen jälkeen, kun kunnalle on myönnetty tunnustus
- linkki UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -digialustalle, www.lapsiystavallinenkunta.fi.

Kunnassa on hyvä sopia, kuka vastaa verkkosivun päivittämisestä, esimerkiksi Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori.

1.3.1. ESIMERKKI: NOKIAN JA LIPERIN KUNTIEN JULKISET LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA -NETTISIVUT

[Nokian Lapsiystävällinen kunta -sivuille](#) on koottu paljon tietoa Nokian Lapsiystävällinen kunta -työstä. Sivuilla myös kerrotaan selkeästi, missä vaiheessa työ on.

Sivuilla löytyy muun muassa Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorin yhteystiedot, tieto koordinaatioryhmän kokoonpanosta, kooste nykytilan kartoituksen tuloksista ja tietoa Nokialla tehdyistä toimenpiteistä osana kunnan Lapsiystävällinen kunta -työtä. Sivuilla on myös julkaistu Nokian ja UNICEFin välisten seuranta- ja arviointitapaamisten muistiot.

[Liperin Lapsiystävällinen kunta -sivuilla](#) kerrotaan hyvin, mistä työssä on kyse ja missä vaiheessa kunnan oma työ on.

1.4. Logonkäyttöohjeet

Lapsiystävällinen kunta -logosta on eri versiot kunnille, joilla ei vielä ole Lapsiystävällinen kunta -tunnustusta ja kunnille, joille UNICEF on myöntänyt tunnustuksen.

Kunnat, joilla ei ole tunnustusta

Kunta saa Lapsiystävällinen kunta -kandidaattilogon käyttöönsä sen jälkeen, kun UNICEF on hyväksynyt kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelman. Kunta voi käyttää kandidaattilogoa siihen saakka, kun UNICEF myöntää kunnalle ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Kandidaattilogo on saatavilla suomeksi ja ruotsiksi.

Kunnat, joilla on tunnustus

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen saaneet kunnat voivat käyttää Lapsiystävällinen kunta -yleislogoa siitä alkaen, kun UNICEF on myöntänyt kunnalle ensimmäisen tunnustuksen. Kunta voi käyttää yleislogoa Lapsiystävällinen kunta -työnsä seuraavan syklin loppuun saakka.

Katso ajantasaiset brändi- ja logo-ohjeet digipalvelusta ja lataa logot käyttöösi:

www.lapsiystavallinenkunta.fi/lapsiystavallinen-kunta-logo

Tarvitsetko **englanninkielisiä Lapsiystävällinen kunta -logoja**? Pyydä niitä UNICEFiltä Minna Suihkoselta, minna.suihkonen@unicef.fi.

Huomioithan, että:

- Mallissa mukana olevat kunnat eivät voi itse missään tilanteissa käyttää UNICEFin yleislogoa vaan **ainoastaan Lapsiystävällinen kunta -logoa**. UNICEFin yleislogon käyttöä sitovat tarkat kansainväliset määräykset, ja sen käyttö on tarkasti suojattua.
- **Kunta ei saa muuttaa Lapsiystävällinen kunta -logoja omatoimisesti millään tavalla.**
- Kunta ei voi antaa millekään toiselle taholle lupaa Lapsiystävällinen kunta -logon käyttöön.

1.5. Somevinkkejä

Kannustamme kertomaan Lapsiystävällinen kunta -työstä aktiivisesti kunnan somekanavissa. Somessa voi myös osallistua kuntalaisia mallin toteuttamiseen esimerkiksi houkuttelemalla ihmisiä vastaamaan kyselyihin. Jos tavoittelette esim. lapsiperheitä tai tietyn ikäisiä vastaajia, kannattaa harkita maksullisen kohdentamisen hyödyntämistä.

Usein somessa tulee myös kärkeästä kommentointia. Kannattaa korjata ilmiselvästi virheellisiä väitteitä. Vaikka keskustelun aloittaja ei näkemystään muuttaisikaan, monet muutkin somenkäyttäjät näkevät keskustelun. Tarjoamalla oikeaa tietoa voidaan ehkäistä väärin käsitysten leviämistä.

Malliin liittyvissä somepostauksissa suosittelemme käyttämään aihetunnisteita **#LapsiystävällinenKunta** ja **#LapsenOikeudet**.

Muistattehan tэгätä Suomen UNICEFin julkaisuihin.

UNICEFin tilit:

Twitter, Instagram, LinkedIn: **@unicef_finland**

Facebook: **@UNICEFFinland**

1.6. Viestintä lapsille ja nuorille

UNICEF edellyttää kunnalta aktiivista viestintää Lapsiystävällinen kunta -työstä lapsille ja nuorille. Heidät kannattaa kirjata Lapsiystävällinen kunta -työn yleiseen viestintäsuunnitelmaan yhtenä tärkeänä kohderyhmänä. Kannattaa myös miettiä, miten lapset ja nuoret voivat itse olla mukana viestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa. Tärkeää on, että kunnan viestintä tavoittaa monenlaisista taustoista tulevia lapsia ja nuoria.

1.6.1. MITKÄ OVAT TAVOITTEENNE VIESTINNÄSSÄ LAPSILLE JA NUORILLE?

Kun viestintää lapsille ja nuorille suunnitellaan, kannattaa pysähtyä listaamaan, mitkä ovat viestinnän tarkemmat tavoitteet kunnan alaikäisille asukkaille seuraavan vuoden tai parin aikana.

Esimerkiksi:

- lapset ja nuoret ovat tietoisia oikeuksistaan, ml. oikeudestaan vaikuttaa itseään koskeviin päätöksiin
- lapset ja nuoret ovat tietoisia Lapsiystävällinen kunta -työstä ja mahdollisuuksistaan vaikuttaa siihen
- lapset ja nuoret rohkaistuvat osallistumaan ja vaikuttamaan itseään koskeviin päätöksiin ja kunnan Lapsiystävällinen kunta -työhön.
- viestintä tavoittaa myös haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja nuoret.

1.6.2. MITEN LAPSET JA NUORET TAVOITETAAN?

Seuraavien kysymysten pohtiminen voi auttaa tavoittamaan eri-ikäisiä ja monenlaisista taustoista tulevia lapsia ja nuoria.

- Lapset ja nuoret eivät tule omia aikojaan esimerkiksi kunnan nettisivuille tutustumaan Lapsiystävällinen kunta -työhön. Missä kanavissa he luonnostaan ovat? Miten voisimme kertoa Lapsiystävällisestä kunnasta näissä kanavissa?
- Miten voisimme hyödyntää kunnan nuorisotyön viestintäosaamista? Onko nuorisotyö jo jalkautunut nuorten suosimille somekanaville?
- Voisiko kunnan lapsiparlamentin, oppilaskuntien ja/tai nuorisovaltuustojen kanssa tehdä viestinnässä yhteistyötä?
- Olisiko mahdollista tehdä yhteistyötä tubettajan tai muun lapsia ja nuoria kiinnostavan influencerssin kanssa? Tällainen yhteistyö on usein maksullista, mutta hyvin tehokasta, koska suosituimmat tubettajat ovat melkoisia julkkiksia lasten ja nuorten keskuudessa.
- Organisaatiolähtöinen viestintä ei vetoa lapsiin ja nuoriin. Voisimmeko viestiä joidenkin kunnan edustajien omilla kasvoilla?
- Miten tavoitamme myös pienet lapset?
- Päiväkoti, esikoulu ja peruskoulu tavoittavat (lähes) kaikki lapset. Miten voisimme hyödyntää varhaiskasvatusta, peruskoulua ja toisen asteen oppilaitoksia viestinnässä lapsille ja nuorille?

- Miten varmistamme, että viestintä tavoittaa myös haavoittuvassa asemassa olevia lapsia ja nuoria?
- Onko kunnassa mahdollista hyödyntää viestinnän maksullista kohdentamista lapsille ja nuorille sosiaalisessa mediassa, kuten Youtubessa ja Instagramissa?

1.6.3. MITEN LAPSET JA NUORET VOISIVAT ITSE OSALLISTUA VIESTINTÄÄN?

- Kannattaa kysyä lapsilta ja nuorilta itseltään, millaista viestintää oikeuksistaan ja Lapsiystävällinen kunta -työstä he kaipaavat ja miten kunnan viestintä parhaiten tavoittaisi lapset ja nuoret.
- Milloin ja miten voisimme kysyä lasten ja nuorten näkemyksiä asiasta, kun viestimme mallista?
- Voisiko esimerkiksi kunnan somekanavia antaa lasten ja nuorten ”haltuun” kesätyönä tai muulla tavoin?

1.6.4. ESIMERKKEJÄ VIESTINNÄSTÄ LAPSILLE JA NUORILLE

- Hämeenlinnassa on kokemusta nuorisotyön siirtämisestä korona-aikana fyysisistä tiloista nuorten suosimiin sosiaalisen median kanaviin, kuten Tiktokiin, Snapchatiin, Instaan ja Discordiin.
- Tammelan kunnassa on palkattu nuoria kesätöihin Tammelan kunnan viestintään. Tavoitteena oli saada esille nuorten näkökulma kunnan asioista viestittäessä.
- UNICEFin [Lapsiystävällinen kunta -digipalvelun lapsille ja nuorille suunnattu sivu](#). Pyrkimyksenä oli luoda sivu, joka olisi ennen kaikkea koulujen hyödynnettävissä, kun oppitunnilla käsitellään yhteiskunnallista vaikuttamista.
- Oulussa on luotu nuorille oma [Nuorten Oulu -sivusto](#), jolla on omat somekanavat (FB ja IG). Kaikilla nuorisotaloilla on lisäksi omat somekanavat.

1.7. Kuvia Lapsiystävällinen kunta -julkaisuihin

Tarvitsetko valokuvia lapsista viestintäsi tueksi? Ainakaan toistaiseksi UNICEF ei pysty tarjoamaan kuvapankkia mallissa mukana olevien kuntien käyttöön. Parhaiten toki toimivatkin omassa kunnassasi otetut valokuvat. Mikäli käytät kunnan omasta kuvapankista löytyviä kuvia, tarkistathan, että lapsilta ja heidän huoltajiltaan on riittävän kattava lupa kuvien käyttöön. Usein kuvat, joista lapsia ei voi tunnistaa, ovat lupamielessä helpoimpia.

Viestinnässä käytettävissä kuvissa on tärkeää huomioida lasten ja nuorten moninaisuus. Kuvissa olisi syytä näkyä esimerkiksi eri-ikäisiä lapsia ja nuoria, vamman kanssa eläviä lapsia ja erilaisia etnisiä taustoja edustavia lapsia.

Jos kuvia oman kunnan lapsista ei ole saatavilla, edullisia kuvia löytyy kansainvälisistä kuvapankeista. Jos etsit ilmaisia kuvia, tarkista, että kuvalla on [Creative Commons -lisenssi](#). Ilmaisten kuvapankkien valikoima ei kuitenkaan ole yhtä laaja kuin maksullisten.

UNICEF ei suosittele mitään kaupallista palvelua, mutta alla on esimerkkejä kuvapankeista:

- [iStock](#)
- [Shutterstock](#) (Huom! Emme varauksetta suosittele ilmaista kokeilujaksoa. Sen peruminen on hankalaa.)
- [Mostphotos](#) Pohjoismaisia kuvia, hieman kalliimpi kuvapankki.

1.8. UNICEFin materiaaleja viestinnän tueksi

- Päivittyvä [Viestintäesimerkkejä LYK-kunnista -dokumentti](#) koordinaattoreiden Lapsiystävällinen kunta -Teamsin Hyvät käytännöt -kanavalla. Dokumenttiin on koottu runsaasti esimerkkejä mallissa mukana olevien kuntien viestinnästä työn eri vaiheissa.
- Lapsiystävällinen kunta -digipalvelu suomeksi <https://www.lapsiystavallinenkunta.fi> ja ruotsiksi www.lapsiystavallinenkunta.fi/sv.
- Perustietoa mallista PowerPoint -esityksenä. Linkki esitykseen löytyy [digipalvelusta](#).

Huom! Voit käyttää koko diapakettia tai yksittäisiä dioja osana omaa esitystäsi esitellessäsi mallia.

Dioja käyttäessäsi ilmoitathan aina lähteen esim. näin: © Suomen UNICEF.

- [Video: UNICEFin Lapsiystävällinen kunta yhdessä minuutissa](#)
- [Video: UNICEFs modell Barnvänlig kommun på en minut](#)
- [Logosivu](#), jolta löydät logojen käyttöohjeet ja pystyt lataamaan logot käyttöösi
- [Lisätietoa Lapsiystävällinen kunta -mallista kuntalaisille](#) (aikuisille)
- [Lisätietoa Lapsiystävällinen kunta -mallista lapsille ja nuorille](#)
- [Lisätietoa Lapsiystävällinen kunta -mallista kuntapäätäjille ja kunnan viranhaltijoille ja työntekijöille](#)

2. Vinkkejä Lapsiystävällinen kunta -työn eri työvaiheisiin

2.1. Työvaihe 1: Haku ja pääsy malliin

2.1.1. MITÄ TÄSSÄ TYÖVAIHEESSA KANNATTAA VIESTIÄ?

UNICEF edellyttää Lapsiystävällinen kunta -mallia toteuttavilta kunnilta viestintää kehitystyöstään. Kunnan tulee avoimesti ja aktiivisesti viestiä Lapsiystävällinen kunta -työnsä tavoitteista, toimenpiteistä ja tuloksista kunnan organisaation sisällä, kuntalaisille, mukaan lukien lapsille sekä muille sidosryhmille.

Kunnan päätöksestä hakea malliin kannattaa viestiä viimeistään siinä vaiheessa, kun kunnanhallitus on tehnyt asiasta päätöksen. Päätöksestä kannattaa viestiä kunnan työntekijöille, luottamushenkilöille, kuntalaisille, medialle ja muille sidosryhmille.

Mallin kehittämistyön onnistumiselle on olennaista, että niin kunnan sisällä kuin kuntalaisten keskuudessa tiedetään, mitä on tekeillä. Kun tietoisuus kehittämistyöstä on kunnassa hyvä, eri osapuolia on helpompi saada mukaan kehittämistyöhön. Viestinnässä on tärkeää kertoa paitsi siitä, mitä konkreettista kunta Lapsiystävällinen kunta -työssä tekee, myös siitä, millä tavoin eri kohderyhmät voivat osallistua ja vaikuttaa mallin toteuttamiseen.

Jo alusta lähtien on hyvä pyrkiä levittämään tietoa siitä, mitä malli tarkoittaa ja myös, mitä se ei tarkoita.

2.1.2. MITÄ LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA -TYÖ TARKOITTAA?

Kun kerrot Lapsiystävällinen kunta -työstä, **tarkista, että käytät Lapsiystävällinen kunta -digipalvelusta löytyviä ajantasaisia kuvauksia ja materiaaleja.**

Alla tärkeimpiä, ajantasaisia kuvauksia mallista:

Malli perustuu [YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen](#) ja UNICEFin kansainväliseen [Child Friendly Cities](#) -malliin.

Lapsiystävällisessä kunnassa lapsen oikeudet toteutuvat jokaisen alle 18-vuotiaan arjessa.

Lasten näkökulmasta tämä tarkoittaa että:

- jokainen lapsi tuntee olevansa arvokas
- jokainen lapsi saa elää turvassa
- jokainen lapsi saa harrastaa
- jokaisella lapsella on kavereita ja turvallinen aikuinen
- jokainen lapsi saa äänensä kuuluviin
- jokainen lapsi huomioidaan päätöksenteossa

Käytännössä mallissa mukana oleva kunta:

- a. kartoittaa lapsen oikeuksien toteutumisen tilanteen kunnassa: mikä jo toimii hyvin ja missä on vielä kehitettävää
- b. asettaa konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet suurimpien lapsenoikeushaasteidensa korjaamiseksi ja toteuttaa toimenpiteet
- c. seuraa ja arvioi säännöllisesti tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä yhdessä UNICEFin kanssa
- d. UNICEF myöntää kunnalle Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, mikäli kunta on toteuttanut Lapsiystävällinen kunta -työtään mallin kriteereiden mukaisesti.
- e. tunnustuksen jälkeen kunta asettaa uudet tavoitteet ja jatkaa Lapsiystävällinen kunta -työtään.

[Lisätietoa mallin työvaiheista.](#)

[Lisätietoa tunnustuksen kriteereistä.](#)

Lapsiystävällinen kunta -työn periaatteet

- **Kunta keskittyy kehittämistyössä kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin lapsiin ja kunnan suurimpiin lapsenoikeusongelmiin.** Kunta on valinnut toimintasuunnitelmansa tavoitteeksi nykytilan kartoituksessa tasolla 1–2 olleita indikaattoreita. Tasolla 1–2 olevat indikaattorit osoittavat, missä suurimmat lapsen oikeuksiin liittyvät ongelmat ja puutteet kunnassa ovat.
- **Kunnan kehittämistyössä toteutuu lasten osallisuus.** Yksi kunnan toimintasuunnitelman tavoitteista tulee suoraan kunnan lapsilta ja nuorilta. Kunta on varmistanut kaikin tavoin, että lasten osallisuus toteutuu Lapsiystävällinen kunta -työn tavoitteissa ja toimenpiteissä ja niiden arvioinnissa.
- **Kehittämistyön tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat koko kuntaa.** Kunta on varmistanut, että Lapsiystävällinen kunta -työn toimenpiteet koskevat tavoitteesta riippuen mahdollisimman laajasti koko kuntaa. Sen varmistamiseksi, että kehittämistyö ulottuu laajasti kunnan eri toimialoille, työtä koordinoi riittävästi resursoitu Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori ja -koordinaatioryhmä.
- **Kunta tavoittelee kehittämistyöllään pitkäkestoisia muutoksia.** Kunta on varmistanut, että Lapsiystävällinen kunta -työn toimenpiteillä saadaan aikaan

- pysyviä muutoksia kunnan lasten elämässä.
- **Kunta viestii kehittämistyöstään aktiivisesti.** Kunta viestii avoimesti ja aktiivisesti Lapsiystävällinen kunta -työnsä tavoitteista, toimenpiteistä ja tuloksista niin kunnan organisaation sisällä kuin kuntalaisille, mukaan lukien lapsille.

Peruskuvausta mallista on koottu myös UNICEFin ja kunnan sitoumukseen, joka kuvaa kattavasti UNICEFin ja kunnat roolit ja vastuut sekä muut edellytykset yhteistyölle. [Linkki sitoumukseen](#) löytyy digipalvelusta.

2.1.3. MITÄ MUKAANPÄÄSY MALLIIN TARKOITTA?

- Kunta on sitoutunut mallin pääperiaatteisiin ja kehittämistyön tavoitteisiin.
- Kunta on sitoutunut toteuttamaan mallin työvaiheet UNICEFin ohjeistuksen mukaisesti ja hyödyntämään digipalvelua työssään.
- Kunta on sitoutunut pitkäjänteiseen, eri tasojen, tahojen ja toimijoiden yhteiseen kehittämistyöhön, jonka tavoitteena ovat pysyvät muutokset lasten elämässä.
- Kunta on sitoutunut resursoimaan riittävästi työaika Lapsiystävällinen kunta -työtä koordinoivan koordinaattorin ja koordinaatioryhmän työhön.
- Malliin hakemisesta on tehty kunnanhallituksen päätös.

[Lue lisää.](#)

2.1.4. MITÄ MUKAANPÄÄSY MALLIIN EI TARKOITA?

Malliin mukaanpääsy **ei tarkoita, että kunta olisi jo läpäissyt jotkin UNICEFin lapsiystävällisyyskriteerit** tai että kunnan olisi jo pitänyt käynnistää mallin mukainen lapsenoikeuksien kehittäminen kunnassaan. Sen sijaan mukaanpääsy tarkoittaa **pitkäjänteisen Lapsiystävällinen kunta -työn aloittamista mallin tuella, yhdessä UNICEFin kanssa.**

Kunnan lapsen oikeuksien toteutumisen lähtötaso voi olla millainen vain, kunhan kunta on sitoutunut mallin vaatimuksiin.

2.1.5. MITEN LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA -KEHITTÄMISTYÖ ETENEE?

Kehittämistyön [viisi eri vaihetta](#) on esitelty Lapsiystävällinen kunta -digipalvelussa.

2.1.6. ESIMERKKEJÄ TYÖVAIHEEN 1 VIESTINNÄSTÄ

- Imatran kaupunki tiedottaa [uutisessaan](#), että on jättänyt hakemuksen malliin. Uutisen yhteydessä on hyödynnetty UNICEFin tuottamaa [Lapsiystävällinen kunta kahdessa minuutissa -piirrosvideota](#) kertomaan, mistä mallissa on kyse.

2.2. Työvaihe 2: Lapsen oikeuksiin tutustuminen

2.2.1. MITÄ TÄSSÄ TYÖVAIHEESSA KANNATTAA VIESTIÄ?

Varmistakaa, että olette viestineet kuntalaisille ja muille sidosryhmille, että kuntanne on aloittanut Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyön. Vinkkejä asiasta viestimiseen löydät [täältä](#).

On tärkeää, että kunnan työntekijät, kuntalaiset, kuntapäätäjät ja muut sidosryhmät ymmärtävät, miksi lapsen oikeuksia on tärkeää edistää juuri kuntatasolla. Voit hyödyntää Lapsiystävällinen kunta -digipalvelun kohderyhmäkohtaisia sivuja:

- [Lisätietoa Lapsiystävällinen kunta -mallista kuntalaisille](#) (aikuisille)
- [Lisätietoa Lapsiystävällinen kunta -mallista lapsille ja nuorille](#)
- [Lisätietoa Lapsiystävällinen kunta -mallista kuntapäätäjille ja kunnan viranhaltijoille ja työntekijöille](#)

UNICEFin laatimat [teemapaketit lapsen oikeuksista](#) avaavat hieman syvällisemmin mutta silti helpottajuisesti, mistä lapsen oikeuksissa on kuntien ja kuntalaisten kannalta kyse.

2.2.3. HYVIÄ ESIMERKKEJÄ TYÖVAIHEEN 2. VIESTINNÄSTÄ

- Helsinki kertoo [twiitissään](#) UNICEFin Näkyviin-kampanjan päivityksen yhteydessä Lapsiystävällinen kunta -työn käynnistämisestä.

2.3. Työvaihe 3: Nykytilan kartoitus

2.3.1. MITÄ TÄSSÄ TYÖVAIHEESSA KANNATTAA VIESTIÄ?

1. Nykytilan kartoituksen aloittamisesta on tärkeää viestiä: kerro miten ja miksi sitä tehdään. Tämä auttaa kuntalaisia ja muita sidosryhmiä ymmärtämään, mistä mallissa ja sen kehittämistyössä on kyse.

Rääätälöi viesti kohderyhmän mukaan. Osana nykytilan kartoitusta kunnan on kuultava laajasti eri ikäisiä ja eri taustoista tulevia lapsia ja nuoria. Tästä on tärkeää viestiä erityisesti lapsille ja nuorille itselleen, mutta tämä saattaa kiinnostaa myös aikuisia kuntalaisia ja mediaa. Ehkä pääset myös pohtimaan, miten voisit tavoittaa heitä viestinnän keinoin. [Katso vinkit lapsille ja nuorille viestimiseen.](#)

2. Kerro eri sidosryhmille nykytilakartoituksen etenemisestä ja tuloksista: kerro siitä, mikä kartoituksen perusteella kunnassa on hyvin ja missä paljastui katvealueita. Jotta tuloksista olisi helpompi viestiä, niistä on ehkä syytä tehdä kooste tai tiivistelmä julkiseen käyttöön.

Tiedota lapsia ja nuoria erityisesti lasten ja nuorten kuulemisen tuloksista.

Kerro samalla, mitä seuraavaksi tapahtuu: Saadun tiedon pohjalta laaditaan [toimintasuunnitelma](#) Lapsiystävällinen kunta -työn pohjaksi. Toimintasuunnitelmaan kunta valitsee niitä tavoitteita, jotka kartoituksessa ovat heikoimmilla tasoilla. Yksi suunnitelman tavoitteista tulee suoraan lapsilta ja nuorilta. Myös muissa tavoitteissa lasten ja nuorten osallisuus on varmistettava.

2.3.2. ESIMERKKEJÄ TYÖVAIHEEN 3 VIESTINNÄSTÄ

- Janakkalassa satsattiin nykytilankartoituksesta tiedottamiseen: kartoituksen tuloksista pidettiin kaikille kuntalaisille julkinen Teams-tilaisuus. Keskustelemassa olivat kaupunginhallituksen pj, äiti, alakoululainen ja lukiolainen. Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori fasilitoi keskustelua.
- Helsingin lasten ja nuorten taidekeskus Annantalo [esittelee lasten kuulemisen pilotointia Instagramissa](#)
- Sotkamon kunta esittelee nykytilankartoituksen tilannetta koordinaattorin blogikirjoituksen avulla ja mainostaa kirjoitusta Instagramissa.
 - [Instagram-postaus](#)

2.4. Työvaihe 4: Toimintasuunnitelma

2.4.1. MITÄ TÄSSÄ TYÖVAIHEESSA KANNATTAA VIESTIÄ?

Toimintasuunnitelman laatimisesta ja valmistumisesta on tärkeää viestiä, sillä toimintasuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet kertovat, mitä Lapsiystävällinen kunta -työ kunnassa käytännössä ja konkreettisesti tarkoittaa.

Miten teidän kunnassanne kuntalaiset osallistuvat toimintasuunnitelman tekoon? Alla mm. Vantaan esimerkki siitä, miten osallistumismahdollisuudesta voi tiedottaa sosiaalisessa mediassa.

Linkki toimintasuunnitelmaan tulee lisätä kunnan avoimille Lapsiystävällinen kunta -nettisivuilla. Olisiko toimintasuunnitelmasta syytä tehdä selkokielen versio, joka palvelisi muun muassa lapsia? Entä olisiko toimintasuunnitelma tai sen selkokielen versio syytä kääntää eri kielille, joita kunnassa käytetään?

Miettikää, mitä viestinnän keinoja voisitte käyttää, jotta kunnanvaltuutetut, kunnan viranhaltijat ja kunnan työntekijät tutustuisivat toimintasuunnitelmaan.

Miettikää, miten ja missä kanavissa viestitte toimintasuunnitelmasta kuntalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille.

Tähän vaiheeseen kuuluu myös toimintasuunnitelman toteutuksesta viestintä. Lapsiystävällinen kunta -työ saattaa avautua kuntalaisille parhaiten juuri konkreettisista toimenpiteistä kertomalla. Syntyisikö kunnan tiedotuslehteen juttu esimerkiksi harrastuskyydeistä syrjäseuduilla asuville lapsille ja nuorille tai lasten kuulemisesta kaavoituspäätöksen yhteydessä?

2.4.2. LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA -LOGON KÄYTTÄMINEN

Kunta saa Lapsiystävällinen kunta -kandidaattilogon käyttöönsä sen jälkeen, kun UNICEF on hyväksynyt kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelman. [Katso ohjeet logon käyttöön täältä.](#)

2.4.3. ESIMERKKEJÄ TYÖVAIHEEN 4 VIESTINNÄSTÄ

- [Riihimäen tiedote toimintasuunnitelmasta](#)
- Vantaa kertoo [Instagram-postauksessaan](#), miten kaupungin Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelman valmistelu etenee ja miten valmisteluun voi osallistua.

- Samasta aiheesta kertova [uutinen](#) Vantaan nettisivuilla:

- Kokkolan [Instagram-postaus](#), jossa esitellään kaupungin Lapsiystävällinen kunta -työn kehittämistavoitteet.
- Kokkola kertoo lapsivaltuustosta osana Lapsiystävällinen kunta -työtään. Instagram-postauksissa esitellään [lapsivaltuusto yleisesti](#) sekä [lapsivaltuuston osallistuminen kaupunkistrategian valmisteluun](#).

- Isonkyrön kirjaston [Instagram-postaus](#) lapsen oikeuksien opetuksen toteutuksesta varhaiskasvatuksessa.
- Isokyrö nostaa lasten äänen kuuluviin ja kertoo [lasten näkemyksiä](#) siitä, millainen on hyvä aikuinen
- Isokyrö kytkee Lapsen oikeuksien viikon tapahtumansa vahvasti Lapsiystävällinen kunta -työhön, ks. [tapahtuman Facebook-mainos](#).
- Vihdin nuorisovaltuusto kertoo Lapsen oikeuksien viikon [Instagram-postauksessaan](#), mistä Lapsiystävällinen kunta -työssä on kyse.

2.5. Työvaihe 5: Seuranta, arviointi ja tunnustus

2.5.1. TUNNUSTUKSEN VIESTINTÄ

Kun kunta on toteuttanut Lapsiystävällinen kunta -työtä kahden tai neljän vuoden ajan, se voi saada Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. UNICEF myöntää kunnalle tunnustuksen, mikäli työ on edennyt [mallin kriteerien](#) mukaan.

Kun kunta on saanut tiedon tunnustuksesta, koordinaattori sopii tunnustuksen viestinnästä UNICEFin viestinnän asiantuntijan Minna Suihkosen kanssa (minna.suihkonen @unicef.fi).

UNICEF toimittaa kunnalle kirjallista materiaalia, jota kunta voi halutessaan käyttää tunnustusviestinnässään, esimerkiksi tiedotteessa. Materiaali sisältää perustietoa mallista ja tunnustuksesta, UNICEFin tiivistetyt perustelut tunnustuksen myöntämiselle sekä UNICEFin asiantuntijan sitaatin.

Kunnan kannattaa viestiä aktiivisesti tunnustuksen saamisesta esimerkiksi paikalliselle ja alueelliselle medialle sekä tietysti kuntalaisille ja muille sidosryhmille. UNICEF ei tee mediaviestintää kuntien saamista tunnustuksista.

UNICEF julkistaa yhdessä sovittuna julkistuspäivänä onnittelet soveltuviissa somekanavissaan.

2.5.2. TUNNUSTUKSEN SAANEEN KUNNAN LOGO

Kun kunta saa Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, se saa samalla oikeuden käyttää Lapsiystävällinen kunta -yleislogoa kandidaattilogon sijaan. [Katso ohjeet logon käyttöön täältä.](#)

Kunnan tulee julkaista julkisilla Lapsiystävällinen kunta -verkkosivuillaan UNICEFin toimittama arviointimuistio kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn onnistumisesta. Kunnan kannattaa myös muutoin aktiivisesti viestiä työn tuloksista kunnassa.

2.5.3. ENTÄ JOS KUNTA EI SAA TUNNUSTUSTA?

Jos UNICEF ei myönnä kunnalle Lapsiystävällinen kunta -tunnustusta, kunta ja UNICEF neuvottelevat tilanteesta ja työn jatkosta yhdessä. On mahdollista, että kunta saa tunnustuksen myöhemmin. Samalla kun tilanteesta neuvotellaan, UNICEF ja kunta sopivat myös asiasta viestimisestä.

2.5.4. ESIMERKKEJÄ TYÖVAIHEEN 5 VIESTINNÄSTÄ

- Nokia nosti Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen ja linkin lisätietoihin kunnan nettisivujen etusivun paraatipaikalle.

- Puumalan kunnan Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksesta syntyi koordinaattori Anne Julinin lähettämän tiedotteen seurauksena useita juttuja: Puumala-lehteen, Länsi-Savo-lehteen sekä Yle Radio Suomi Mikkeliin, TV 1:n alueuutisiin ja [Ylen verkkouutisiin](#). Ylen toimittaja innostui jutunteosta entistä enemmän kuultuaan, että Puumalaan on syntymässä ennätysmäärä vauvoja. Mediatyössä kannattaakin miettiä, mihin meneillään oleviin keskusteluihin tai kehityskulkuihin (tässä tapauksessa syntyvyyskeskustelu) Lapsiystävällinen kunta -työn voisi linkittää.